

Regeringen
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Revisorsnämndens årsredovisning för räkenskapsåret 2013

Revisorsnämnden (RN) överlämnar härmed årsredovisningen för räkenskapsåret 2013.

Innehåll	Sidnummer
1. RN:s uppgifter	2
2. Resultatredovisning	3
2.1 Ekonomiskt resultat	3
2.1.1 Examinationsverksamheten	4
2.1.2 Auktorisation, godkännande och registrering	5
2.1.3 Tillsyn	5
2.1.4 Internationella kontakter	7
2.2 Verksamhetsmål – återrapportering	8
2.2.1 Examinationsverksamheten	8
2.2.2 Auktorisation, godkännande och registrering	9
2.2.3 Tillsyn	10
2.2.4 Internationella kontakter	14
2.3 Övriga mål och återrapporteringskrav	16
2.4 Budgetutfall	23
2.5 Kompetensförsörjning	23
3. Resultaträkning	25
4. Balansräkning	25
5. Tilläggsupplysningar och noter	27
5.1 Tillämpade redovisningsprinciper	27
5.2 Värderingsprinciper	27
5.3 Uppgifter enligt 7 kap. 2 § FÅB	28
5.4 Anställdas sjukfrånvaro i procent	31
5.5 Noter till resultat- och balansräkningar	31
5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter	35

Revisorsnämnden

Supervisory Board of Public Accountants

1. RN:S UPPGIFTER

Förordningen (2007:1077) med instruktion för Revisorsnämnden¹ säger följande:

Revisorsnämndens verksamhet syftar till att upprätthålla förtroendet för revisorers verksamhet och för auktorisationssystemet för att på så sätt bidra till att olika intressenter har tillgång till trovärdig ekonomisk information om företags redovisning och förvaltning.

Revisorsnämnden ska

- 1. handlägga frågor om auktorisation och godkännande av revisorer samt registrering av revisionsbolag i syfte att tillgodose samhällets behov av kvalificerade och oberoende externa revisorer,*
- 2. utöva tillsyn i syfte att säkerställa att auktoriserade och godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag driver revisionsverksamhet som är av hög kvalitet och uppfyller höga etiska krav,*
- 3. pröva frågor om disciplinära åtgärder,*
- 4. anordna examina och lämplighetsprov,*
- 5. föra ett register över auktoriserade och godkända revisorer samt registrerade revisionsbolag,*
- 6. lämna information och uppgifter i frågor om auktorisation, godkännande, registrering och tillsyn,*
- 7. följa utvecklingen inom revisorsområdet och särskilt beakta nya nationella och internationella förhållanden som har eller kan få betydelse för tillsynen över revisorer och revisionsbolag samt för tolkningen och utvecklingen av god revisors- och revisionsred, samt*
- 8. vara representerad i samordningsorganet för tillsyn enligt förordningen (2009:92) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism.*

Det är särskilt viktigt att Revisorsnämnden i sin verksamhet ingriper mot revisorer som medverkar till eller underlättar för ekonomisk brottslighet.

RN:s verksamhet fördelar sig i huvudsak på fyra områden: examination, ansökningsärenden gällande auktorisation, godkännande och registrering, tillsyn samt internationellt arbete. Tillsynsområdet – som år 2013 omfattade drygt 83 procent av den totala verksamheten – innefattar periodiskt återkommande kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT), disciplinärenden samt förhandsbesked.

Den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen (se 27 a § revisorslagen [2001:883]) sker med två huvudsakliga inriktningar. För det första kontrolleras de revisorer och revisionsbolag som har revisionsuppdrag i noterade företag² (särskild kvalitetskontroll). För det andra kvalitetssäkrar RN den kontroll som revisorsorganisationen FAR utför av sina medlemmar samt kontrollerar direkt de revisorer som inte är anslutna till FAR. SUT-ärenden initieras av RN efter ett riskbaserat urval. Om det vid en kvalitetskontroll eller i ett SUT-ärende framkommer allvarliga brister inleds ett disciplinärende. Disciplinärenden öppnas i övrigt efter underrättelser från Skatteverket samt efter anmälningar från andra myndigheter, klienter och andra intressenter eller på RN:s eget initiativ med anledning av bland annat uppgifter i media. Förhandsbesked kan avse antingen om en

¹ Senast ändrad 2013:223.

² Bolag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad eller på en motsvarande marknad utanför EES.

revisor med hänsyn till sin opartiskhet och självständighet kan inneha ett visst revisionsuppdrag eller om en revisor får utöva viss s.k. sidoverksamhet.

2. RESULTATREDOVISNING

Alla belopp redovisas i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av avrundning kan differenser i summeringen förekomma.

2.1 Ekonomiskt resultat

RN:s verksamhet är helt avgiftsfinansierad. Intäkterna består huvudsakligen av provavgifter, ansökningsavgifter, årsavgifter samt avgifter för periodiskt återkommande kvalitetskontroll. Intäkterna disponeras av myndigheten.

Nedan framgår RN:s intäkter och kostnader fördelade på myndighetens huvudsakliga arbetsområden (tabell 1). De intäkter och kostnader som är direkt hänförliga till ett visst område har förts till detta. Övriga intäkter och kostnader (inklusive lönekostnader) har fördelats på arbetsområdena med utgångspunkt från den procentuella arbetstiden för respektive område (se tabell 2).

Den 1 juni 2013 ändrades revisorslagen på så sätt att revisorskategorin godkänd revisor med revisorsexamen togs bort. Dessa revisorer blev auktoriserade revisorer med automatik. Vidare innebar ändringen att de två tidigare examensformerna (revisorsexamen och högre revisorsexamen) ersattes med en ny revisorsexamen, som ger behörighet att ansöka om auktorisation som revisor.³ RN anordnade därför hösten 2013 endast en examen och detsamma kommer att gälla kommande provtillfällen.

Ett lägre antal tentander innebär att såväl examensintäkter som ansöknings- och årsavgifter sjunker, medan påverkan på kostnadssidan blir mindre, eftersom RN:s kostnader i stor utsträckning är indirekta (ca 80 procent 2013).

Budgetutfallet 2013 kommenteras i avsnitt 2.4.

Tabell 1 – fördelning av intäkter/kostnader

År	2013		2012		2011	
	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
Arbetsområde						
Examination	4 591	-5 258	6 442	-6 380	7 357	-6 284
Godk./aukt./registrering	2 215	-1 628	2 818	-2 045	2 513	-2 051
Tillsyn varav:	19 944	-24 816	19 802	-20 976	22 778	-20 799
Särskild kvalitetskontroll	2 814	-3 163	2 734	-3 262	5 315	-3 390
Övrig kvalitetskontroll ⁴	556	-599	648	-579	1 449	-1 439
Tillsyn exkl. kvalitetskontroll	16 575	-21 055	16 420	-17 136	16 014	-15 970
Internationellt arbete	815	-1 118	1 320	-1 713	1 149	-1 269
Totalt	27 564	-32 820	30 382	-31 114	33 797	-30 403⁵
Resultat		-5 256		-733		3 394

³ SFS 2013:217 – Lag om ändring i revisorslagen (2001:883).

⁴ Tidigare år har arbete med SUT ingått i denna post. Kostnaderna för SUT är fr.o.m. januari 2012 redovisade under posten Tillsyn exkl. kvalitetskontroll.

⁵ Korrigering har gjorts av överföringsfel i årsredovisningen för räkenskapsåret 2011.

Tabell 2 - arbetstid i procent

Arbetsområde	2013	2012	2011
Examination	6,5	6,9	6,9
Ansökningar (G/A/R)	6,3	8,7	8,9
Tillsyn varav:	83,5	78,9	79,5
<i>Särskild kvalitetskontroll</i>	7,3	8,7	9,6
<i>Övrig kvalitetskontroll</i>	1,1	1,3	4,9
<i>Tillsyn exkl. kvalitetskontroll</i>	75,1	68,9	65,1
Internationellt	3,7	5,5	4,7
	100	100	100

2.1.1 Examinationsverksamheten

Avgiften för att delta i prov för revisorsexamen är 16 000 kr, fördelad på en administrationsavgift om 3 000 kr och en examensavgift om 13 000 kr. Antalet tentander har varierat kraftigt från år till år beroende på bl.a. konjunkturen.

Som framgått ovan ändrades revisorslagen den 1 juni 2013. Samtidigt ändrades även förordningen (1995:665) om revisorer (revisorsförordningen). Ändringarna innebär bl.a. att RN:s examinationsverksamhet från och med hösten 2013 och fortsättningsvis endast omfattar ett prov, revisorsexamen. Kravet på utbildningstid för att få avlägga prov utökades med två år.

Ändringarna i författningarna påverkade antalet tentander på två sätt. För det första ställdes vårprovet för den högre revisorsexamen in för att det inte kom in tillräckligt många ansökningar. Det främsta skälet till detta var förmodligen att de revisorer som var aktuella att söka till provet ändå med automatik skulle bli auktoriserade revisorer per den 1 juni. För det andra anordnades – till följd av att möjligheten att avlägga prov för att bli godkänd revisor togs bort – endast ett prov vid höstens provomgång. Totalt sjönk antalet tentander 2013 med ca 28 procent jämfört med 2012.

I de totala kostnaderna för examinationsverksamhet 2013 ingår upparbetade kostnader för det vårprov 2013 för högre revisorsexamen som ställdes in. Med anledning av att en ny utvidgad revisorsexamen skulle konstrueras för hösten 2013 justerades också priserna i avtalet om konstruktion och rättning upp med 25 procent.

Antalet tentander och kostnaderna per tentand de senaste tre räkenskapsåren framgår av tabellen nedan.

Tabell 3 – antal tentander och kostnad

	2013	2012	2011
Revisorsexamen	169	328	362
Högre revisorsexamen	0	62	84 ⁶
Revisorsexamen (ny hösten 2013)	112		
Totalt antal	281	390	446
Kostnad totalt (tkr)	5 258	6 380	6 284
Kostnad per tentand (tkr)	18,7	16,4	14,1

⁶ Varav en revisor med utländskt examensbevis som avlagt lämplighetsprov enligt 7 § revisorslagen.

2.1.2 Auktorisation, godkännande och registrering

Avgiften för ansökan om auktorisation och godkännande av revisor samt registrering av revisionsbolag är 2 600 kr. Snittkostnaden för en ansökan framgår av tabell 4 nedan.

Tabell 4 – antal inkomna ansökningar samt snittkostnad per ansökan

		2013	2012	2011
Förstagångsansökningar	Godkännande	126	194	176
	Auktorisation	117	44	59
	Registrering ⁷	18	13	14 ⁸
Ansökningar om fortsatt förordnande	Godkännande	214	306	280
	Auktorisation	373	402	438
	Registrering	16	32	18
Totalt antal ansökningar		864	991	985
Kostnad totalt (tkr)		1 628	2 045	2 051
Kostnad per ansökan (tkr)		1,9	2,1	2,1

2.1.3 Tillsyn

Som framgår av tabell 1 fördelas intäkter och kostnader inom de tre olika arbetsinriktningarna på tillsynsområdet, dvs. särskild kvalitetskontroll, övrig kvalitetskontroll samt tillsyn exkl. kvalitetskontroll (huvudsakligen SUT och disciplinärenden).

Avgifterna för tillsynsområdet regleras i revisorsförordningen och består i huvudsak av följande:

- årsavgift enligt 23 § andra stycket,
- avgift för periodiskt återkommande kvalitetskontroll enligt 26 § första stycket samt
- särskild årsavgift för periodiskt återkommande kvalitetskontroll enligt 26 § andra stycket.

Avgifterna enligt 26 § redovisas direkt på *Övrig kvalitetskontroll* respektive *Särskild kvalitetskontroll*. Årsavgifterna enligt 23 § – 4 300 kr per revisor och registrerat revisionsbolag – fördelas med utgångspunkt från nedlagd tid dels på det totala tillsynsområdet (exklusive den särskilda kvalitetskontrollen), dels på internationellt arbete.

Ärendena inom tillsynsområdet skiftar kraftigt i omfattning och svårighetsgrad, vilket innebär stora variationer i tidsåtgång. Att fördela totalkostnaden per prestation – t.ex. på antalet ärenden eller kontroller – skulle därför bli missvisande. RN har mot den bakgrunden begränsat återrapporteringen till att redovisa det totala ekonomiska utfallet. Återrapporteringen av antalet ärenden och kontroller samt vad de resulterat i finns i avsnitt 2.2.3 Tillsyn (tabellerna 13–17).

⁷ I registrering av revisionsbolag ingår 2 registreringar av revisionsföretag från tredjeland (2012 = 0 st, 2011 = 2 st, 2010 = 5 st).

⁸ Siffran rättad.

Särskild kvalitetskontroll

Revisorer och revisionsbolag som har revisionsuppdrag i noterade företag ska kvalitetskontrolleras minst vart tredje år. För kontrollen uttas följande avgifter enligt 26 § andra stycket revisorsförordningen jämfört med 11 § RN:s föreskrifter (RNFS 2001:2) om villkor för revisorers och registrerade revisionsbolags verksamhet:

- 10 000 kr för företag vars börsvärde uppgår till högst 150 miljoner euro,
- 20 000 kr för företag vars börsvärde överstiger 150 miljoner euro men inte 1 miljard euro,
- 40 000 kr för företag vars börsvärde överstiger 1 miljard euro samt
- 40 000 kr för företag vars överlåtbara värdepapper är upptagna till handel på en marknad utanför Sverige.

Avgiftsnivåerna fastställdes 2009 med utgångspunkt från att RN under 2010 skulle rekrytera ytterligare tre eller fyra personer. Den planerade personalökningen har, beroende bl.a. på svårigheter att rekrytera revisorer med ändamålsenlig kompetens, först under senare delen av 2013 gett resultat. På grund av att den särskilda kvalitetskontrollen således inte haft den bemanning som planerades när avgiftsnivåerna fastställdes har verksamhetsområdet ackumulerat ett stort överskott. För att komma till rätta med överskottet har RN satt ned avgifterna för varje betalningsskyldig med 50 procent räkenskapsåren 2012 och 2013. Detta innebär ett underskott på området om 528 tkr 2012 samt ett underskott om 349 tkr 2013 (se tabell 5 nedan).

Vad gäller externa konsulter för den särskilda kvalitetskontrollen ligger kostnaden kvar på 2012 års nivå.

Tabell 5 – ekonomiskt resultat av särskild kvalitetskontroll

År	2013	2012	2011
Intäkter			
Särskilda årsavgifter	2 805	2 695	5 264
Del av övriga intäkter exkl. direkta	9	39	51
	2 814	2 734	5 315
Kostnader			
Externa konsulter	1 264	1 215	1 193
Del av totala kostnader exkl. direkta	1 898	2 047	2 197
	3 163	3 262	3 390
Resultat	-349	-528	1 925

Övrig kvalitetskontroll

Revisorer och revisionsbolag som inte är föremål för särskild kvalitetskontroll enligt föregående avsnitt ska kvalitetskontrolleras minst vart sjätte år. Avgiften för kontrollen tas ut med stöd av 26 § första stycket revisorsförordningen och har fastställts av RN efter samråd med Ekonomistyrningsverket. Avgiften täcker i det enskilda fallet endast kostnaden för en av RN anlitad kontrollant som får ett fastställt standardarvode per timme samt ersättning för resekostnader. RN:s merkostnader för kontrollen i form av utredningstid, administration m.m. täcks genom årsavgiften enligt 23 § andra stycket revisorsförordningen.

Tabell 6 – ekonomiskt resultat av övrig kvalitetskontroll⁹

År	2013	2012	2011
Intäkter			
Direkta intäkter (avgifter)	309	341	254
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	245	301	1 169
Del av övriga intäkter exkl. direkta	1	6	26
	556	648	1 449
Kostnader			
Externa konsulter	309	274	323
Del av totala kostnader exkl. direkta	290	305	1 116
	599	579	1 439
Resultat	-43	69	10

Tillsyn exklusive kvalitetskontroll

Detta arbetsområde är RN:s mest tidskrävande och innefattar de tillsynsärenden som faller utanför den periodiska kvalitetskontrollen (huvudsakligen SUT och disciplinärenden). På grund av detta bär arbetsområdet också den större delen av de totala indirekta kostnaderna.

Tabell 7 – ekonomiskt resultat av tillsyn exkl. kvalitetskontroll¹⁰

År	2013	2012	2011
Intäkter			
Direkta avgifter	6	7	9
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	16 480	16 103	15 657
Del av övriga intäkter exkl. direkta	88	310	348
	16 575	16 420	16 014
Kostnader			
Direkta kostnader	599	672	646
Externa konsulter	985	182	379
Del av totala kostnader exkl. direkta	19 471	16 282	14 945
	21 055	17 136	15 970
Resultat	-4 480	-716	44

2.1.4 Internationella kontakter

I regleringsbrevet för 2013 har regeringen uppdragit åt RN att följa och medverka till den internationella utvecklingen inom revisorsområdet. En redogörelse för hur RN fullgjort dessa uppgifter finns i avsnitt 2.2.4 nedan. RN:s kostnader för verksamheten (se tabell 8) täcks genom den arbetstidsbaserade fördelningen av årsavgifterna.¹¹

⁹ Intäkter och kostnader är högre 2011 på grund av att SUT då redovisades under detta område (se fotnot 4).

¹⁰ Från och med 2012 inklusive SUT.

¹¹ Resekostnader bärs till viss del av EU:s institutioner.

Eftersom verksamheten är processinriktad snarare än prestationsinriktad är kostnaderna för prestationer hänförliga till olika delar av den internationella verksamheten svåra att beräkna. Storleken på ingående poster kan variera kraftigt mellan olika år beroende på vilka arbetsinsatser som har krävts, främst avseende förhandlingar inom EU:s institutioner.

Tabell 8 – ekonomiskt resultat internationellt arbete

År	2013	2012	2011
Intäkter			
Fördelning av årsavgifter (bas %, se tabell 2)	810	1 295	1 124
Del av övriga intäkter exkl. direkta	4	25	25
	815	1 320	1 149
Kostnader			
Direkta kostnader	161	388	196
Externa konsulter	0	15	0
Del av totala kostnader exkl. direkta	957	1 309	1 073
	1 118	1 713	1 269
Resultat	-304	-393	-120

2.2 Verksamhetsmål – åiterrapportering

2.2.1 Examinationsverksamheten

Mål

Prov för revisorsexamen ska anordnas minst en gång under året.¹²

Åiterrapportering

RN har under 2013 anordnat prov för revisorsexamen enligt revisorslagens äldre bestämmelser vid ett tillfälle och prov för revisorsexamen enligt de bestämmelser som trädde i kraft den 1 juni 2013 vid ett tillfälle. De två proven genomfördes i Stockholm den 28–29 maj respektive den 3–4 december. Antalet tentander samt hur många som genomförde proven med godkänt resultat framgår av tabell 9.

Tabell 9 – examinationsverksamheten

År	2013		2012		2011	
	antal tentander	godkänt resultat	antal tentander	godkänt resultat	antal tentander	godkänt resultat
Revisorsexamen	169	82	328	199	362	179
Högre revisorsexamen			62	42	85	51*
Revisorsexamen (ny hösten 2013)	112	68				
Totalt	281	150	390	241	447	230

* Korrigerad siffra efter förnyad bedömning.

¹² Ändrad lydelse av regleringsbrevet för budgetåret 2013 enligt regeringsbeslut 2013-11-21.

2.2.2 Auktorisation, godkännande och registrering

Mål 1

Beslut i ärenden om godkännande, auktorisation och registrering ska meddelas senast två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Åtterrapporering

Antalet inkomna samt avgjorda förstagångsansökningar framgår av tabellen nedan. Samtliga ärenden har avgjorts inom två månader från det datum då ansökan var fullständig. Ingen ansökan har avslagits under året. Den stora skillnaden i antalet ärenden avseende godkännanden respektive auktorisationer under 2013 jämfört med de föregående åren beror på ändringen i revisorslagen den 1 juni 2013.

Tabell 10 – förstagångsansökningar

År	2013		2012		2011	
	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade	Inkomna	Beviljade
Godkännande	126	125	194	195	176	176
Auktorisation	117	115	44	44	59	58
Registrering	18	15	13	18	14	8
• varav rev.företag från tredjeländ	(2)	(2)	(0)	(1)	(2)	(1)
Totalt	261	255	251	257	249	242

Mål 2

Beslut i ärenden om fortsatt godkännande, auktorisation och registrering ska normalt meddelas senast en månad före utgången av pågående period.

Åtterrapporering

Giltighetstiden för auktorisation, godkännande och registrering är fem år och antalet femårsförordnanden som löper ut under ett år varierar. Av tabell 11 framgår hur många revisorer och revisionsbolag som varit aktuella för nytt femårsförordnande under åren 2011–2013 samt hur många ansökningar som inkom respektive beviljades. Avslag har under året meddelats i ett ärende om fortsatt auktorisation, två ärenden om fortsatt godkännande samt ett ärende om fortsatt registrering.

Av besluten 2013 har 92,8 procent meddelats senast en månad innan pågående period löpte ut.¹³ Förseningen av resterande beslut har orsakats av att ansökningar har kommit in sent eller krävt kompletteringar i flera omgångar.

Enligt uppgifterna i tabell 11 nedan överstiger beviljade auktorisationer antalet inkomna ansökningar. Detta beror på att 13 personer var godkända revisorer vid ansökningstillfället men auktoriserade revisorer vid tidpunkten för beviljandet av ansökan pga. den ovan nämnda ändringen i revisorslagen.

¹³ 2012 = 95,5 %, 2011 = 96,9 %, 2010 = 94,9 %.

Tabell 11 – ansökningar om fortsatt förordnande

		Registrerade revisionsbolag	Godkända Revisorer	Auktoriserade Revisorer	Totalt
2013	Aktuella	17	266	392	675
	Inkomna	16	214	373	603
	Beviljade	15	198	385	598
2012	Aktuella	33	349	434	816
	Inkomna	32	306	402	740
	Beviljade	32	305	401	738
2011	Aktuella	20	310	460	790
	Inkomna	18	280	438	736
	Beviljade	18	280	436	734

Tabell 12 – totalt antal revisorer i kåren

		Per 1 januari	Per 31 december ¹⁴	Förändring netto
2013	Godkända	1 889	737	-1 152
	Auktoriserade	2 031	3 120	1 089
	Totalt	3 920	3 857	-63
2012	Godkända	1 869	1 889	20
	Auktoriserade	2 115	2 031	-84
	Totalt	3 984	3 920	-64
2011	Godkända	1 880	1 869	-11
	Auktoriserade	2 170	2 115	-55
	Totalt	4 050	3 984	-66

2.2.3 Tillsyn

Mål 1

Nämnden ska bedriva tillsyn genom periodiskt återkommande kvalitetskontroll, systematisk och uppsökande tillsyn (SUT) samt prövning av disciplinärenden och förhandsbesked. Förutom handläggning av disciplinärenden ska tyngdpunkten i verksamheten ligga på den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen.

Åtterrapporering

Antalet **öppnade disciplinärenden** fördelade på anmälare samt andelen egna initiativärenden och hur många av de sistnämnda som kan hänföras till den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen respektive till SUT framgår av tabell 13.

¹⁴ Förändringen i fördelningen av antalet auktoriserade och godkända revisorer vid 2013 års ingång respektive utgång beror på ändringen i revisorslagen den 1 juni, då 1 138 godkända revisorer med revisorsexamen med automatik blev auktoriserade revisorer.

Tabell 13 – antal öppnade disciplinärenden

	2013	2012	2011
Egna initiativärenden	26	34	25
• varav från kvalitetskontroll	12	13*	11
• varav från SUT	3	7	5
Skatteverket	13	16	11
Klienter	26	45	48
Övriga	56	28	39
Totalt	121	123	123

* Siffran korrigerad.

Antalet ärenden som under året öppnats, avslutats respektive överförts till disciplinärende inom de olika SUT-projekten framgår av tabell 14.

Tabell 14 – SUT

Projekt	Antal ärenden inom respektive projekt 2013		
	Öppnade ¹⁵	Avslutade ¹⁶	varav till disciplin ¹⁷
1-2. ¹⁸			
3. Övertagen kvalitetskontroll ¹⁹	1		
4. Revisor med stort antal uppdrag	2	1	
5. Tveksamheter vid förnyelse			
6. Revisor som tidigare erhållit varning		4	1
7. Övriga ²⁰	18	6	2
Totalt inom samtliga projekt:	21	11	3

Den periodiskt återkommande **kvalitetskontroll som omfattar andra revisorer än dem som har uppdrag i noterade företag** sker antingen i samarbete med branschorganisationen FAR eller direkt av RN.

Det förstnämnda tillvägagångssättet innebär att RN, efter att ha granskat FAR:s checklistor och manualer, förlitar sig på resultaten av de kontroller som organisationen utför av sina medlemmar och de revisionsbyråer i vilka dessa är verksamma. RN kvalitetssäkrar resultaten genom att granska ett antal av de kontroller som görs. Formerna för samarbetet regleras i avtal mellan RN och FAR (se närmare avsnitt 2.3).

Antalet kontrollerade revisorer samt kvalitetssäkringar framgår av tabell 15 nedan. Att antalet byråer och revisorer varierar kraftigt mellan åren beror på att kontrollerna avsett byråer av olika storlek.

¹⁵ Öppnade ärenden inom samtliga projekt 2012 = 11, 2011 = 10, 2010 = 13.

¹⁶ Avslutade ärenden inom samtliga projekt 2012 = 9, 2011 = 12, 2010 = 14.

¹⁷ Ärenden till disciplin från samtliga projekt 2012 = 7, 2011 = 5, 2010 = 6.

¹⁸ SUT-projekten 1 och 2 avslutades 2007 respektive 2009. Projekten ersattes av periodiskt återkommande kvalitetskontroll.

¹⁹ Granskning av revisorer som vägrat underkasta sig FAR:s kvalitetskontroll.

²⁰ Sju av de arton ärendena avser kartläggning av fristående rådgivning till revisionsklienter. Övriga avser i huvudsak revisorer som har underkänts i respektive byrås interna kvalitetskontroll.

Tabell 15 – av FAR rapporterade kvalitetskontrollärenden, disciplinärenden från dessa samt kvalitetssäkringar

	2013		2012		2011	
	Byråer	Revisorer	Byråer	Revisorer	Byråer	Revisorer
FAR:s kontroller	128	1 238	163	477	89	938
• varav till disciplin	0	9	–	5	–	6
RN:s kvalitetssäkring	20	172	21	226	20	160

Det andra tillvägagångssättet för kvalitetskontrollen avser revisorer som inte är medlemmar i FAR eller verksamma vid en till organisationen ansluten byrå. Dessa revisorer kvalitetskontrolleras direkt av RN med anlitande av externa konsulter som rapporterar sina iakttagelser till RN. RN:s beslut baseras på en genomgång av kontrollantens rapport och det underliggande materialet till rapporten.

Tabell 16 – kvalitetskontroller av RN

	2013	2012	2011
Öppnade	14	27	16
Avslutade	13	26	14
• varav till disciplin	1	8	3
• varav upphävd på egen begäran	5	8	5

Den **särskilda kvalitetskontrollen** omfattar revisionsbolag och revisorer med revisionsuppdrag i noterade företag och påbörjades i sin nuvarande form 2009. Normalt innehas sådana uppdrag av de fyra stora och de tre mellanstora registrerade revisionsbolagen. RN:s kontroll omfattar en genomgång på övergripande nivå av bolagens organisation, system och metoder för kvalitetssäkring. Som ett led i denna granskning av revisionsmetodik och systemstöd till de enskilda revisorerna i deras uppdragsarbete går RN igenom bl.a. bolagens interna rutiner för kvalitetssäkring, efterhandskontroll av genomförda revisioner, hantering av oberoendefrågor, vidareutbildning och bolagens specialkompetens i frågor av komplicerad natur inom olika områden. Förutom denna systeminriktade kvalitetskontroll på bolagsnivå gör RN uppdragsinriktade kontroller av de enskilda revisorerna för att verifiera att revisionsbolagets riktlinjer, metoder och rutiner tillämpas på avsett sätt i det praktiska arbetet samt för att bedöma de ansvariga revisorernas arbetsinsatser.

I tabell 17 nedan redovisas hur många ärenden inom den särskilda kvalitetskontrollen som öppnats respektive slutrapporterats (avslutats) under 2013 samt motsvarande uppgifter de närmast två föregående åren. Redovisningen av öppnade respektive avslutade kontroller i tabell 17 nedan ska ses mot bakgrund av att utförande respektive avrapportering av kontrollerna inte alltid görs under samma räkenskapsår.

Tabell 17 – särskild kvalitetskontroll av revisioner i noterade företag

		Systemkontroll revisionsbolag	Uppdragskontroll revisorer
2013	Öppnade	3	14
	Avslutade	3	30
	varav till disciplin	-	2
2012 ²¹	Öppnade	2	27
	Avslutade	1	14
	varav till disciplin	-	-
2011	Öppnade	2	24
	Avslutade	2	15
	varav till disciplin	-	1

Ärendebalansen avseende tillsynsärenden vid utgången av 2013 framgår av tabellen nedan. En fördelning på två kategorier görs från och med 2013 av de tillsynsärenden som inte är disciplinärenden.

Tabell 18 – ärendebalans tillsyn

År	2013	2012	2011
Disciplinärenden	94	111	94
Övriga tillsynsärenden inkl. kvalitetskontroll, varav:	68	75	78
<i>kvalitetskontroll, SUT och förhandsbesked</i>	51		
<i>andra tillsynsärenden</i>	17		
Totalt	162	186	172

Mål 2

Minst hälften av alla disciplinärenden som väcks ska vara avgjorda inom ett år från öppningsdagen och minst 90 procent ska vara avgjorda inom två år.

Återrapportering

Antalet **disciplinärenden** som avgjordes under 2013 samt handläggningstiden redovisas nedan. Av tabellen framgår att målen avseende handläggningstid är uppfyllda.

Tabell 19 – handläggningstid för disciplinärenden

	Inom 12 mån	12–18 mån	18–24 mån	Längre än två år	Totalt Antal
2013	74	33	32	0	139
	53,2%	23,7%	23,0%		100,0%
2012	62	24	20	0	106
	58,5%	22,6%	18,9%		100,0%
2011	71	23	14	0	108
	65,7 %	21,3 %	13,0 %		100,0%

²¹ I antalet öppnade och avslutade har siffrorna rättats.

Av de 139 disciplinärenden som avgjordes under 2013 avsåg 7 ärenden registrerade revisionsbolag, 43 ärenden godkända revisorer och 89 ärenden auktoriserade revisorer. Av ärendena avskrevs 11 stycken pga. att godkännandet eller auktorisationen upphävdes på revisorns egen begäran.

Som framgår av tabellen nedan fattades totalt 47 beslut om disciplinär åtgärd. Av besluten överklagades 31,9 procent.²² Under 2013 har överprövningar i de allmänna förvaltningsdomstolarna inte lett till någon ändring i RN:s beslut.

Tabell 20 – disciplinära åtgärder

		Godkända revisorer	Auktoriserade revisorer	Revisions- bolag	Totalt
2013	Upphävande	3	1	0	4
	Varning	6	27	0	33
	Erinran	3	6	1	10
	Totalt	12	34	1	47
2012	Upphävande	6	2	–	8
	Varning	14	14	–	28
	Erinran	3	12	1	16
	Totalt	23	28	1	52
2011	Upphävande	2	4	–	6
	Varning	12	17	2	31
	Erinran	3	1	3	7
	Totalt	17	22	5	44

Mål 3

Ansökan om förhandsbesked ska avgöras inom två månader från det datum fullständig ansökan inkommit till nämnden.

Återrapportering

Under 2013 inkom fyra ansökningar om förhandsbesked.²³ En ansökan återtogs av sökanden. Övriga tre avgjordes inom den föreskrivna tiden.

2.2.4 Internationella kontakter

Mål

Nämnden ska följa och medverka till den internationella utvecklingen inom revisorsområdet, särskilt rörande god revisorssed, god revisionsred och tillsynsfrågor.

Återrapportering

EU

Under 2011 lade EU-kommissionen fram ett förslag till ändringar i det åttonde bolagsrättsliga direktivet om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning (revisorsdirektivet)²⁴ samt till en ny förordning rörande revision av

²² 2012 = 23,1 %, 2011 = 20,5 %, 2010 = 24,0 %.

²³ 2012 = 6, 2011 = 9, 2010 = 6.

företag av allmänt intresse. En betydande del av RN:s internationella arbete har under 2013 varit inriktat mot att bistå regeringen vid arbetet med att förbereda och föra förhandlingarna vid Rådsarbetsgruppen för bolagsrätt rörande EU-kommissionens förslag samt vid de under året förda förhandlingarna inom EU:s institutioner. RN har deltagit vid rådsarbetsgruppsmöten vid nio tillfällen under året. Myndigheten har också vid ett tillfälle biträtt regeringen vid förhandlingarna i Audit Regulatory Committee (AuRC) som är medlemsstaternas arbetsgrupp i frågor som följer av revisorsdirektivet. RN:s insatser inom EU har i övrigt gjorts inom ramen för EU-kommissionens arbetsgrupp European Group of Auditors' Oversight Bodies (EGAOB) och dess beredande arbetsgrupp. EGAOB består av representanter från medlemsländernas tillsynsmyndigheter. Gruppens uppgift är att fungera som ett rådgivande organ till kommissionen i revisionsfrågor. Under året har RN:s tjänstemän deltagit vid totalt fem möten. EGAOB:s och dess arbetsgrupps arbete har under året, liksom under 2012, huvudsakligen varit inriktat på förhållandet till tillsynsorgan från tredjeland. Av särskild betydelse har även detta år varit frågan om hur tillsynen ska organiseras beträffande de revisorer och revisionsbolag som står under tillsyn av den amerikanska tillsynsorganisationen Public Company Accounting Oversight Board (PCAOB) på grund av att de reviderar bolag med värdepapper som är noterade på en amerikansk börs eller dotterbolag till sådana bolag. Särskilt fokus har lagts på det framtida samarbetet med PCAOB i form av gemensamma kvalitetskontroller. Frågan är av betydelse eftersom de länder som redan har genomfört kvalitetskontroller tillsammans med PCAOB å ena sidan har redovisat att mervärdet är betydande, å andra sidan att de särskilda insatser som krävs för detta samarbete är resurskrävande.

RN har också deltagit i European Audit Inspection Group (EAIG) som är en arbetsgrupp för europeiska tillsynsmyndigheter. Ändamålet med gruppen är att främja samarbete och enhetlighet inom Europa bl.a. vad avser periodiskt återkommande kvalitetskontroll av revisorer och revisionsföretag som utför revision i företag av allmänt intresse. RN har inom ramen för EAIG:s arbete initierat frågeställningen om hur frågor om penningtvätt och finansiering av terrorism ska beaktas i samband med inspektioner av företag av allmänt intresse. Gruppen har under 2013 haft tre möten och dessemellan flera telefonkonferenser.

Norden

Som ett led i det strukturerade nordiska samarbete som inleddes 2005 har den norska tillsynsmyndigheten under 2013 stått värd för ett möte med representanter för de svenska, norska, danska och finska tillsynsmyndigheterna för ömsesidiga erfarenhetsutbyten. Vid mötet diskuterades frågor om EU:s reformpaket, inspektioner av revisorer som reviderar företag av allmänt intresse och av revisorer som reviderar små och medelstora bolag, former för finansieringen av revisorstillsynen samt andra tillsynsfrågor. Särskilt fokus har ägnats åt frågor som har uppkommit i samband med tillsynsarbetet i respektive land.

²⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG av den 17 maj 2006 om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG.

Övriga internationella kontakter

RN har haft fortsatta kontakter med PCAOB för att diskutera förutsättningarna för ett tillsynssamarbete. Som ett led i dessa kontakter deltog representanter från RN i november 2013 vid ett av PCAOB anordnat seminarium rörande den amerikanska revisorstillsynen. Vid detta tillfälle träffade tjänstemän från RN representanter från PCAOB för att närmare diskutera förutsättningarna för kommande inspektionssamarbete. RN har i det sammanhanget beaktat de avtal som PCAOB förhandlat med tillsynsmyndigheter i andra länder inom EU.

RN har också haft besök av tjänstemän från PCAOB för att diskutera frågor kring sekretess och offentlighet samt hantering av personuppgifter.

RN är medlem i organisationen International Forum of Independent Audit Regulators (IFIAR), vars syfte är att på olika sätt främja samarbete mellan tillsynsmyndigheter på revisorsområdet världen över. IFIAR har i dag 46 medlemmar och växer fortfarande.

IFIAR:s arbete har två huvudsakliga syften. Det ena är utveckling av kvalitetskontroll för att göra de nationella tillsynsmyndigheternas arbetsmetoder så samordnade och så effektiva som möjligt. IFIAR arbetar här bl.a. genom särskilda seminarier för erfarenhetsutbyte där medlemmarnas praktiskt arbetande kvalitetskontrollanter träffas en gång per år och diskuterar ett antal ämnen på detta område. Det andra syftet är att etablera någon form av tillsyn över de stora globala revisionsnätverken. Med den form IFIAR har i dagens läge kan det inte bli fråga om tillsynssamarbete i formell mening. Däremot sker en djuplodande dialog mellan organisationen och företrädare för de globala nätverken. I en arbetsgrupp i vilken RN är medlem behandlas frågor om hur det internationella samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna ska kunna utformas främst när det gäller informationsutbyte samt multilaterala inspektioner.

RN har under 2013 medverkat i ett plenarmöte och i det årliga kvalitetskontrollseminariet och har också deltagit i den nyss nämnda arbetsgruppens verksamhet, vilken har bedrivits genom telefonkonferenser. RN har i detta forum även initierat en debatt om frågor kring penningtvätt och finansiering av terrorism.

2.3 Övriga mål och återrapporteringskrav

Nämnden ska

- *Redovisa hur arbetet med att säkerställa att alla revisorer genomgår regelbunden kvalitetskontroll har genomförts.*
- *Peka på eventuella speciella problem som kan finnas inom branschen.*
- *Lämna exempel på hur det egna arbetet kan ha haft effekter på utvecklingen inom revisorsområdet.*
- *Redogöra för sin bedömning av kvaliteten på den revision som utförs av de kvalificerade revisorerna.*
- *Redogöra för sådant samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet.*
- *Vid utformningen av föreskrifter och allmänna råd beakta att myndigheten ska bidra till regeringens mål att minska de administrativa kostnaderna för företagen.*

Åtterrapporering

Periodiskt återkommande kvalitetskontroll

Särskild kvalitetskontroll

De sju revisionsbolag som i princip svarar för all revision av noterade företag granskas av RN inom ramen för den särskilda kvalitetskontrollen. RN genomför sett över en tid om tre år de kontroller som behövs för att kunna säkerställa att alla revisorer i noterade företag, antingen direkt genom uppdragskontroller eller indirekt genom kvalitetskontroll av systemen hos de revisionsbolag där de verkar, blir föremål för periodiskt återkommande kvalitetskontroll enligt revisorslagens krav. Granskningen inom ramen för den särskilda kvalitetskontrollen är till stor del inriktad mot de förhållanden som kan medföra en förhöjd revisionsrisk i de enskilda revisionsuppdragen. Under året har RN avslutat systemkontroller av tre revisionsbolag samt uppdragskontroller av 30 revisorer i noterade företag.²⁵

Övrig kvalitetskontroll

Enligt det avtal som tecknats mellan RN och FAR beträffande den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen ska organisationen underrätta RN om allvarliga brister som har uppmärksamats vid genomförda kvalitetskontroller. Vid kvalitetssäkringen av FAR:s kontroller har RN funnit att de genomgående håller hög kvalitet. Omfattningen av verksamheten under 2013 har redovisats i tabell 15. Flera revisorer har haft så allvarliga brister i sin revisionsverksamhet att det föranlett FAR att underrätta RN, som då har öppnat disciplinärenden.

FAR har vidare underrättat RN om revisorer som vägrat att genomgå kvalitetskontroll och om revisorer som inte kunnat godkännas vid en kontroll och där omkontroll inte kunnat göras på grund av att revisorn utträtt ur FAR. Vidare har FAR underrättat RN om revisorer som underkänts inom ramen för revisionsbyråernas interna kvalitetskontroll, om bristerna varit allvarliga. I dessa fall har ärenden öppnats inom SUT (se tabell 14 ovan).

Som nämnts i avsnitt 2.2.3 utförs kontrollen av de revisorer som inte är medlemmar i FAR eller verksamma vid en till organisationen ansluten byrå direkt av RN med hjälp av externa kontrollanter (omfattning och resultat framgår av tabell 16).

Speciella problem inom branschen

Som framgått ovan har RN under 2013 avgjort 139 disciplinärenden. Det är som RN återkommer till nedan inte helt enkelt att utifrån enskilda ärenden dra några slutsatser om generella problem i branschen. Det är dock möjligt att dra vissa slutsatser när samma problem återkommer i flera ärenden.

Liksom under 2012 har RN i ett flertal disciplinärenden under året vidtagit disciplinära åtgärder mot revisorer som har åsidosatt sin aktivitetsplikt då revisionsklienterna är sena med att upprätta årsredovisning. I flera av dessa ärenden har RN:s kritik

²⁵ Se tabell 17.

också omfattat revisorns underlåtelse att vidta åtgärder med anledning av misstänkt bokföringsbrott (jfr 9 kap. 42–44 § aktiebolagslagen [2005:551]).

I tidigare årsredovisningar har RN angett att myndigheten har vidtagit disciplinära åtgärder som rört revisorers försummelser som ställföreträdare för det företag i vilket revisionsverksamheten bedrivits och för andra företag i samma nätverk. Försummelserna har bl.a. rört företagens hantering av skatter och avgifter. RN har 2013 för första gången avslagit en ansökan om fortsatt registrering av ett revisionsbolag på den grunden att revisionsbolaget under en längre tid grovt hade misskött sina ekonomiska angelägenheter genom att inte betala skatter och avgifter i tid. Därtill beaktade RN att bolagets nuvarande verkställande direktör ansvarade, i egenskap av styrelseledamot och verkställande direktör, för bolagets förvaltning under den tid som försummelserna pågick. RN fann därför att dessa omständigheter sammantaget innebar att revisionsbolaget inte kunde anses uppfylla det krav på lämplighet som måste ställas på ett registrerat revisionsbolag. Beslutet har inte vunnit laga kraft.

RN har under en längre tid i sina tillsynsärenden haft visst fokus på hur revisorer inom ramen för sin revisionsverksamhet beaktar sina skyldigheter enligt lagen (2009:62) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (penningtvättslagen). Frågorna beaktas främst i kvalitetskontrollerna men även i utredningar av disciplinärenden.

RN har under året i ett disciplinärende prövat frågor kring sambandet mellan revisorers skyldigheter enligt gällande revisionsstandarder och penningtvättslagen. Ärendet rörde ett revisionsuppdrag i ett nybildat aktiebolag. Revisorn hade bara haft ett kort inledande möte med en person som uppgav sig vara styrelseledamot i bolaget. Revisorn fullföljde dock inte den identitetskontroll av denna person som han skulle göra enligt en anteckning i dokumentationen. Han vidtog inte heller några åtgärder för att kontrollera frågan om verklig huvudman.

I beslutet betonas vikten av att en revisor, då han eller hon åtar sig ett revisionsuppdrag och löpande därefter, inte bara ska vidta de åtgärder som enligt god revisionssed krävs för att kunna bedöma om det går att inhämta tillräckligt mycket kunskap om verksamheten för att kunna genomföra revisionen, utan också de åtgärder som penningtvättslagen kräver. Det sagda innebär att en revisor för att möta kraven enligt både revisionsstandarderna och enligt penningtvättslagen måste skaffa sig tillräckliga kunskaper om bl.a. klientens ägarförhållanden, företagsledning och drift. RN fann att revisorn hade åsidosatt både penningtvättslagens krav på grundläggande åtgärder för kundkännedom och de krav på kunskap om verksamheten som följer av gällande revisionsstandarder. Revisorn meddelades en varning.

En betydelsefull slutsats av det aktuella ärendet är att en revisor som fullgör sina skyldigheter enligt god revisionssed vad gäller grundläggande kännedom om klienten och dennes verksamhet också har goda förutsättningar att införskaffa grundläggande kundkännedom enligt penningtvättslagen.

Effekter av RN:s arbete på utvecklingen inom revisorsområdet

Uttalanden i tillsynsärenden

RN:s uttalanden i kvalitetskontrollärenden, disciplinärenden, förhandsbesked eller i annan form blir en del av god revisionsred och god revisorsred och får därmed en omedelbar handlingsdirigerande effekt. Det är RN:s uppfattning att uttalanden i tillsynsärenden får genomslag bland revisorerna och att de följs.

Det sagda gäller inte minst de promemorior som upprättas inom ramen för den *särskilda kvalitetskontrollen*. I dessa redogör RN för sin syn på innehållet i god revisionsred och god revisorsred samt för hur RN anser att sederna ska utvecklas framdeles. De berörda revisionsbolagen vidtar åtgärder för att följa de rekommendationer som RN lämnar för att höja kvaliteten i revisionsarbetet.

Även RN:s *disciplinära verksamhet* har en klart handlingsdirigerande effekt. Effekterna av ett upphävande av auktorisation eller godkännande som revisor är uppenbara. En meddelad erinran eller varning får också ett genomslag, även om de formella rättsverkningarna är ganska begränsade. Som exempel kan nämnas att de större revisionsföretagen har system som innebär att ersättningen kan påverkas för såväl delägare som anställda när kvalitetsbrister konstateras. Det förekommer ofta att blivande klienter kontaktar RN för att höra efter om en eller flera revisorer ”har något på sig”. Anledningen till frågan är troligen att undvika att välja belastade revisorer till revisionsuppdrag. Även från utlandet förekommer frekvent liknande frågor. Det är också väl känt att en erinran eller en varning allmänt sett i revisorskretsar betraktas som en inte obetydlig chikan. Det kan vara extra känsligt för revisorer i de delar av landet som ligger utanför de stora städerna där ett beslut om disciplinär åtgärd röner en relativt stor uppmärksamhet i lokalpressen. Slutligen kan nämnas att ett antal revisorer som är föremål för tillsynsärenden väljer att under ärendets handläggning avsäga sig sin auktorisation eller sitt godkännande. Under året skedde detta i inte mindre än 22 fall.

RN:s verksamhet är inte enbart inriktad på att hantera tillsynsärenden, utan *myndighetens uppfattning i aktuella revisorsfrågor* förs även fram genom en utåtriktad verksamhet bl.a. i möten med andra myndigheter, med revisorsorganisationen FAR och med enskilda revisionsbolag samt genom artiklar i fackpress. Tjänstemän vid RN har under året som sakkunniga deltagit i två offentliga utredningar – *Utredningen om genomförande av EU-direktiv om årsredovisning och koncernredovisning* (Ju 2013:01) och *Kontantheringsutredningen* (Fi 2013:05).

I sin egenskap av expertorgan till regeringen i frågor som gäller revisorer och revision har RN besvarat ett antal remisser som berört dessa frågor. RN:s synpunkter får inte sällan genomslag i det fortsatta lagstiftningsarbetet. RN har också deltagit i ett projekt om revisorsfrågor – *Revisionens roll i bolagsstyrningen* – som bedrivs av SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle). Effekten av RN:s utåtriktade verksamhet på utvecklingen av revisorsområdet är visserligen svår att mäta men torde inte vara försumbar.

Revisionskvalitet

Allmänt

Ett viktigt syfte med RN:s tillsynsverksamhet är att säkerställa att revisionsverksamheten håller hög kvalitet och att kvaliteten utvecklas på ett ändamålsenligt sätt, vilket är av stor betydelse för förtroendet för revisionen och revisorerna. Som nämnts ovan innefattar RN:s tillsynsverksamhet periodiskt återkommande kvalitetskontroll, SUT samt handläggning av disciplinärenden och förhandsbesked.

Av störst intresse när det gäller att i generella termer bedöma revisionskvalitet är den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen. Eftersom denna tillsyn i hög omfattning är framåtriktad är den koncentrerad på aktuella frågor och problem i revisionsverksamhet snarare än på händelser som kan ligga längre tillbaka i tiden. Av betydelse är också att kvalitetskontrollen inte enbart fokuserar på svårigheter i de enskilda uppdragen utan även på revisionsbyråernas systemrisker. Detta möjliggör en bedömning av bl.a. systematiska förtjänster och svagheter i revisionsarbetet, vilket gör den periodiskt återkommande kvalitetskontrollen till ett viktigt inslag i utvecklingen av revisionskvaliteten i Sverige.

Särskild kvalitetskontroll

RN:s systemkontroller av revisionsbolag innebär att RN granskar utformningen av och funktionen i revisionsbolagens system och processer för att säkerställa att revisionsuppdrag i börsföretag utförs enligt god revisorssed och god revisionsmed. Inom ramen för den särskilda kvalitetskontrollen granskas också hur ett antal revisorer har genomfört enskilda revisionsuppdrag. Mindre brister i utförda revisioner påtalas för berörda revisorer och revisionsbolag i samband med att kontrollerna har genomförts. Finner RN vid kontrollerna mer betydelsefulla brister i bolagens system eller enskilda uppdrag rapporteras dessa till bolagen med ett föreläggande att de viktigaste ska åtgärdas. När allvarliga brister identifieras öppnas ett disciplinärende.

Som framgår av tabell 17 avslutades totalt 30 uppdragskontroller under 2013, varav två ledde till att RN öppnade disciplinärenden. Det ena disciplinärendet avslutades 2013 utan åtgärd. Det andra ärendet är fortfarande under handläggning. Två av årets kontroller avsåg omkontroller av revisorer pga. brister som hade noterats vid tidigare kontroller men inte lett till andra åtgärder än ett påtalande. Omkontrollerna har inte föranlett någon åtgärd. Systemkontrollen av tre revisionsbolag har avslutats under året. De brister i bolagens system som har noterats vid kontrollerna har rapporterats till bolagen med ett föreläggande att de viktigaste ska åtgärdas. Mindre brister i utförda revisioner har påtalats för berörda revisorer och revisionsbolag i samband med att kontrollerna har genomförts.

RN:s sammanfattande bedömning från de under 2013 utförda särskilda kvalitetskontrollerna är att revisionsbolagens riktlinjer, rutiner och revisionsssystem i allt väsentligt är av god kvalitet och att revisionskvaliteten i de granskade uppdragen överlag är god.

Övrig kvalitetskontroll

Som tidigare sagts kvalitetssäkrar RN den kvalitetskontroll som FAR bedriver av sina medlemmar och genomför också kvalitetskontroll i egen regi i förhållande till revisorer som inte är medlemmar i FAR. Vad gäller RN:s egna kontroller meddelas aktuella revisorer långt i förväg om en förestående kvalitetskontroll. Redan i detta skede väljer vissa revisorer att avsäga sig sin auktorisation eller sitt godkännande. När kvalitetskontrollen sedan påbörjas avsäger sig också ett antal revisorer auktorisationen eller godkännandet (se tabell 16).

Det är inte helt lätt att dra någon slutsats ur kvalitetssynpunkt av revisorernas val att lämna yrket. Givetvis kan en del revisorer inför en kvalitetskontroll välja att inte fortsätta sin verksamhet inför risken att få kritik för bristande kvalitet. Det kan emellertid även handla om revisorer som redan tänkt avveckla sin verksamhet och väljer att lämna yrket för att inte i slutskedet dra på sig kostnaden för en kvalitetskontroll.

SUT

Vid den tillsyn som utförs inom ramen för SUT konstateras ofta brister i revisionskvaliteten och överträdelser av god revisorssed. Av de två ärenden som under år 2013 överfördes till handläggning inom ramen för disciplinärenden öppnades ett på grund av att RN i ett tidigare beslut avseende denne revisor hade bedömt att bristerna var så allvarliga att förnyad granskning skulle ske. Det andra ärendet öppnades på grund av en underrättelse från FAR eftersom revisorn hade vägrat att genomgå FAR:s kvalitetskontroll.

Det är svårt att utifrån SUT-verksamheten dra några generellt giltiga slutsatser beträffande revisionskvaliteten eftersom kriterierna för att öppna ett SUT-ärende är att det föreligger vissa riskindikationer, t.ex. många uppdrag, tidigare varning från RN eller underrättelser från FAR i samband med kvalitetskontroll. De ärenden som initierats av RN direkt respektive efter underrättelse från FAR ger dock en god bild av de vanligast förekommande bristerna vid revisionen av främst mindre och medelstora ägarledda företag.

Disciplinärenden

Även handläggning av disciplinärenden ger en bild av revisionskvaliteten. Det är dock även här svårt att dra några generella slutsatser om eventuella svagheter i revisionskvaliteten, eftersom urvalet till stor del är slumpmässigt. Av de öppnade disciplinärendena under 2013 var drygt en femtedel initierade av RN, resten öppnades efter underrättelser eller anmälningar. Ungefär två tredjedelar av de under 2013 avslutade disciplinärendena skrevs av utan disciplinär åtgärd – en del av dessa pga. att revisorerna som tidigare nämnts begärde att deras förordnande skulle upphävas.

I likhet med tidigare år utgör disciplinärenden som initierats av RN endast ett fåtal av de som avslutats utan disciplinär åtgärd. Ett skäl härtill är att en stor del av de av RN initierade disciplinärendena härrör från SUT och från genomförda kvalitetskontroller, där allvarliga brister redan har konstaterats.

Slutsats

RN:s samlade tillsynsverksamhet har stora möjligheter att hitta de brister i revisionskvalitet som kan förekomma. Här har de återkommande kvalitetskontrollerna – i jämförelse med SUT-verksamhet och disciplinärenden – den fördelen att granskningen direkt eller indirekt omfattar samtliga auktoriserade och godkända revisorer. Av betydelse är också att kvalitetskontrollsystemet har anpassats för de olika typer av uppdrag som de kontrollerade revisorerna och revisionsbyråerna har samt formerna för deras verksamhet. Härigenom kan RN fånga upp eventuella problem som sammanhänger med uppdragets art eller formerna för revisionsverksamheten. En viktig effekt av kontrollverksamheten är att de revisorer som utför mycket bristfälliga revisioner kan upptäckas och att RN i den följande disciplinhandläggningen kan upphäva auktorisationen eller godkännandet, vilket på sikt innebär en kvalitetshöjning. Bland de revisorer som väljer att avsäga sig auktorisationen eller godkännandet under ett tillsynsärendes handläggning ryms sannolikt ett inte obetydligt antal revisorer vars arbete inte håller tillräckligt hög kvalitet. Att tillsynsverksamheten bidrar till att dessa avslutar sin revisionsverksamhet är kvalitetshöjande. Samtidigt måste framhållas att det bland dessa revisorer också finns de som av andra skäl väljer att avsluta sin yrkesverksamhet som revisor och där ett ärende om kvalitetskontroll bara aktualiserar frågan. Slutligen ska noteras att antalet disciplinära åtgärder berör en mycket liten del av den totala revisorskåren – cirka 1,2 procent under 2013²⁶ – vilket inte kan leda till annan slutsats än att revisionskvaliteten i Sverige överlag är mycket god.

Samarbete med andra myndigheter som har till syfte att motverka ekonomisk brottslighet

Liksom föregående år har RN ingått i *Samordningsorganet för tillsyn över åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism* och aktivt medverkat i dess arbete genom att delta i alla möten och bidra till samordningsorganets skrivelser och rapporter. RN har vidare haft vissa kontakter på tjänstemannanivå med tjänstemän vid Finansinspektionen, Ekobrottsmyndigheten och Skatteverket i frågor som rör revision och revisorer.

Utformning av föreskrifter och allmänna råd

Vid utformningen av sina föreskrifter ska RN beakta regeringens mål att minska sådana administrativa kostnader för företagen som följer av statliga regelverk.

Ändringarna i revisorslagen och revisorsförordningen per den 1 juni 2013 föranledde ändringar i RN:s föreskrifter rörande främst utbildnings-, praktik- och fortbildningskraven för auktorisation som revisor. Ändringarna innefattade även vissa förtydliganden och justeringar av föreskrifterna. Föreskriftsändringarna bedömdes inte få några effekter av betydelse för företagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Förslaget till föreskrifter remitterades till Regelrådet som i sitt yttrande främst hade invändningar mot de delar i förslaget som föranletts av ändringarna i revisorslagen och revisorsförordningen.

²⁶ 2012 = 1,3 %, 2011 = 1,0 %, 2010 = 1,2 %.

2.4 Budgetutfall

Nämnden ska redovisa utfall i förhållande till beräknad budget för den avgiftsbelagda verksamheten år 2013 samt kommentera och förklara väsentliga avvikelser mellan budget och utfall.

Återrapportering

Som framgår av tabell 21 har prognosen som lämnades i budgetunderlaget för räkenskapsåret 2013 (2012-02-28) kraftigt reviderats i budgetunderlaget för 2014. De justerade beloppen berodde dels på att proposition 2012/13:61 beslutades i december 2012 och förväntades leda till minskade intäkter, dels på att kostnaderna 2013 beräknades öka mer än vad som prognostiserats i februari 2012. Ökningen av kostnaderna berodde på att rekryteringsläget hade ljusnat och att RN räknade med att kunna anställa ytterligare personal.

Tabell 21 – budget och balanserad kapitalförändring

	Ack res.	Intäkter	Kostnader	Resultat	Utg. ack.
	2012	2013	2013	2013	res. 2013
Regleringsbrev för 2013	6 872	30 222	30 894	-672	6 200
Reviderad prognos:					
Budgetunderlaget för 2014		29 103	32 639	-3 537	
Utfall enl. årsredovisningen för 2013	6 755	27 564	32 820	-5 256	1 499

RN reducerade avgiftsuttaget 2013 för den särskilda kvalitetskontrollen för att reducera myndighetens ackumulerade överskott. Att underskottet 2013 blev större än vad som förutskickats i den reviderade prognosen är dock i första hand att hänföra till att intäkterna för examen, ansökningar och årsavgifter – på grund av ändringen i revisorslagen per den 1 juni 2013 – minskade i större omfattning än vad som kunnat förutses. Som framgår av tabellen ligger kostnaderna i paritet med den reviderade prognosen.

2.5 Kompetensförsörjning

Rekrytering

RN:s personal består huvudsakligen av jurister och ekonomer, bl.a. ett flertal auktoriserade revisorer. Som framgår av tabell 22 nedan har RN totalt sett en jämn könsfördelning, även om stödkompetensen till övervägande del består av kvinnor. Även åldersfördelningen mellan personer över respektive under 50 år är jämn. Vad gäller kärnkompetensen ska dock tilläggas att de auktoriserade revisorerna generellt är äldre än flertalet jurister. Detta beror på att RN främst har haft behov av auktoriserade revisorer med lång och kvalificerad yrkesutövning, medan juristerna normalt rekryterats i en tidigare fas av sitt yrkesliv. I samband med nyrekrytering är strävan i dag att ha en mer blandad åldersstruktur i båda personalgrupperna.

Ersättningsrekrytering har skett för en medarbetare som avslutade sin anställning under året. Det har också krävts rekrytering pga. tjänstledigheter och föräldraledigheter. Under de närmast kommande åren beräknas ett antal medarbetare gå i pension. För att detta inte ska leda till några problem i personalförsörjningen bedriver RN fortsatt ett aktivt rekryteringsarbete.

Tabell 22 – åldersstruktur ²⁷

Ålder	Ledning		Kärnkompetens		Stödkompetens		Totalt
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	
60-			3	2	2		7
50-59	2		1	4	1		8
30-49		1	3	6	2	1	13
20-29			1				1
Totalt	2	1	8	12	5	1	29

Fortbildning

Medarbetarna ska ha hög kompetens varför fortlöpande utbildningsinsatser görs på de områden som behövs för att utvidga och upprätthålla de kunskaper som myndighetens verksamhet kräver. Insatserna består av såväl interna kurser och seminarier som externa kurser, seminarier och konferenser. Under året har internt på myndigheten genomförts kompetensutvecklingsinsatser inom bl.a. områdena internationella redovisningsstandarder och redovisning av finansiella instrument, revisionsfrågor för jurister samt penningtvätt. Utbildning inom andra relevanta områden sker efter behov. Exempelvis har under 2013 en heldagskurs i föredragningsteknik anordnats för juristhandläggarna.

Hälsofrämjande åtgärder

RN tillhandahåller hälsoundersökningar med intervaller om varje, vartannat eller vart tredje år beroende på medarbetarens ålder. Personalen har under 2013 haft tillgång till friskvård i form av rabatterade avgifter för motion och massage. Den fysiska arbetsmiljön bevakas löpande och kontorsrummen utrustas individuellt efter behov för att förebygga arbetsskador.

Under 2013 har en arbetsmiljöenkät genomförts av den av RN anlitade företagshälsovården och följts upp med workshops med anledning av resultatet. Vidare har arbetsmiljön behandlats vid RN:s årliga myndighetsdag.

²⁷ Uppgifterna avser förhållandena vid 2013 års utgång.

Till följd av avrundning kan det förekomma differenser i summeringarna i resultat- och balansräkningarna.

3. RESULTATRÄKNING ²⁸ (tkr)

	Not	2013	2012
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	1	27 464	30 214
Finansiella intäkter	2	101	168
Summa		27 564	30 382
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	3	-22 630	-20 653
Kostnader för lokaler		-2 602	-2 455
Övriga driftkostnader	4	-7 167	-7 553
Finansiella kostnader	5	-7	-15
Avskrivningar och nedskrivningar		-414	-438
Summa		-32 820	-31 114
Verksamhetsutfall		-5 256	-733
Årets kapitalförändring	6	-5 256	-733

4. BALANSRÄKNING (tkr)

	Not	2013-12-31	2012-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	7	188	485
Summa		188	485
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	8	8	11
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	9	276	294
Summa		284	305
Fordringar			
Kundfordringar		456	417
Fordringar hos andra myndigheter		429	600
Övriga fordringar		13	12
Summa		898	1 029

²⁸ Skillnaden i resultat mellan 2012 och 2013 kommenteras särskilt i avsnitt 2.1 Ekonomiskt resultat samt i avsnitt 2.4 Budgetutfall.

	Not	2013-12-31	2012-12-31
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	10	573	637
Övriga upplupna intäkter	11	142	245
Summa		715	881
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		5 205	10 462
Summa		5 205	10 462
SUMMA TILLGÅNGAR		7 291	13 162
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	12	12	12
Balanserad kapitalförändring	13	6 755	7 488
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		-5 256	-733
Summa		1 512	6 767
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	14	56	0
Summa		56	0
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	15	460	772
Skulder till andra myndigheter		756	690
Leverantörsskulder		1 053	1 225
Övriga skulder		562	530
Summa		2 831	3 216
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	16	2 892	3 179
Summa		2 892	3 179
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		7 291	13 162

5. TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OCH NOTER

Alla belopp redovisas i tusental kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av avrundning kan differenser i summeringen förekomma.

5.1 Tillämpade redovisningsprinciper

RN:s bokföring följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring (FBF), Ekonomistyrningsverkets (ESV:s) föreskrifter och allmänna råd till denna samt god redovisningssed. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF tillämpar myndigheten brytdagen den 3 januari. Brytdagen föregående år var den 4 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 10 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Villkor för avgiftsbelagd verksamhet

RN:s verksamhet ska finansieras med avgifter. Bestämmelser om rätt att ta ut avgifter finns i revisorsförordningen. Avgiftsintäkterna disponeras av RN. RN får sälja sammanställningar och utdrag ur revisorsregistret. Intäkterna disponeras av nämnden.

5.2 Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas förvärvade licenser och rättigheter samt maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst ett halvt prisbasbelopp enligt 2 kap. 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken (2010:110) och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till minst tre år.

Tillämpade avskrivningstider:

Datorer och kringutrustning	3 år
Immateriella anläggningstillgångar	5 år
Serverar och kringutrustning	5 år
Möbler och kontorsmaskiner	5 år
Övriga inventarier	8 år

Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år. Avskrivning sker linjärt från den månad tillgången tas i bruk.

Omsättningstillgångar

Fordringar har efter individuell prövning tagits upp till det belopp som beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

5.3 Uppgifter enligt 7 kap. 2 § FÅB

Ersättningar och andra förmåner ²⁹	2013	2012
Direktör		
Anita Wickström <i>fr.o.m. 2012-10-22</i>	971	187
Tillsynsnämnden – ledamöter ³⁰		
Sten Andersson, ordförande	94	94
Gunnel Wennberg, vice ordförande	45	66
Vilhelm Andersson	49	64
Rune Brännström	48	66
Maria Danckler	47	62
Eva Ekström	47	66
Per-Ola Jansson	53	70
Kerstin Nyquist	49	72
Ola Wahlquist <i>fr.o.m. 2012-07-31</i>	49	19
Tillsynsnämnden – ersättare		
Helena Dale	6	8
Peter Ek <i>fr.o.m. 2013-07-01</i>	2	
Mikael Ernström	4	10
Ola Forsberg	–	–
Lena Frånstedt Lofalk	–	–
Bo Johansson	4	2
Marie Carlsson	–	6
Claes Norberg	–	–
Bertil Sjö	2	–
Gustaf Sjöberg	4	7
Kristina Ståhl	6	6
Björn Sundqvist	2	8

²⁹ Bestämmelsen är inte direkt tillämplig på ledamöter och ersättare i Tillsynsnämnden. Eftersom dessa är utnämnda av regeringen väljer RN ändå att redovisa sådana uppgifter som föreskrivs i 7 kap. 2 § FÅB.

³⁰ De kraftiga differenser som föreligger mellan 2012 och 2013 beror på att halvårsarvoden till åtta ledamöter samt mötesarvoden för fem sammanträden – totalt 212 tkr – som avsåg 2011 betalades ut först i januari 2012.

Styrelseuppdrag i aktiebolag och statliga myndigheter

Tillsynsnämnden – ledamöter

Sten Andersson <i>Ordförande</i>	Prövningsnämnden för stöd till kreditinstitut (ersättare)
Gunnel Wennberg <i>Vice ordförande</i>	Partibidragsnämnden (ledamot) Statsrådsarvodesnämnden (ledamot)
Vilhelm Andersson	Försvarsmaktens nämnd för kvalificerade skydds- identiteter (ledamot) Domstolsverkets insynsråd (ledamot) Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden, skyddsregistreringsdelegationen (ledamot)
Rune Brännström	Fastighetsaktiebolaget Protinus (ledamot) Förvaltnings AB Lindöhall (ledamot) Hällristningar AB (suppleant) Advokatfirman Egnell AB (suppleant) Advokat Bo Lindeberg AB (suppleant) Vibrationsteknik OGL AB (suppleant) AB Commodium rei (ledamot) Rosdala gård AB (suppleant) Advokatfirman Birgitta Mörner AB (suppleant) Advokat Peter Cademan AB (suppleant) Concursus Necessarius AB (ledamot) HBS Förvaltning AB (suppleant) Advokatfirman Stenberg AB (suppleant) Advokatfirman Cademan AB (suppleant) Advokatfirman Glimstedt Norrköping (prokurist)
Per-Ola Jansson	IPOJ Konsult AB (ledamot) LeanOn AB (styrelseordförande) Nordic Growth Market NGM AB (ledamot) SwedSec Licensiering AB (ledamot) Euroclear Sweden AB (ledamot) Euroclear Finland Oy (ledamot)
Kerstin Nyquist	Forskarskattenämnden (ledamot) Ekobrottsmyndighetens insynsråd (ledamot)

Tillsynsnämnden – ersättare

Helena Dale	Anini Konsult AB (suppleant) Balansen Helena Dale AB (ledamot) Balansen HD AB (ledamot) Balansen ASM AB (suppleant) Balansen AB (suppleant) Balansen ESL AB (suppleant) Gliainvest AB (suppleant) SN:s Revisorer AB (suppleant) Nordebäckinvest AB (suppleant) Hasselbackens & Co AB (suppleant)
-------------	---

Mikael Ernström	AB Ernströms Revisionsbyrå (ledamot) Ernströms Konsult i Ljusdal AB (ledamot) Ernströms Företagsservice AB (ledamot) Mittrevision AB (ledamot) T Cahling Revision AB (suppleant) Revisor S Broomé AB (suppleant) Mora Revisionsbyrå AB (suppleant)
Lena Frånstedt Lofalk	Lena Lofalk AB (ledamot) NCO Intressenter AB (ledamot) NCO Service AB (ledamot) Lofalk Advokat AB (suppleant) Svenska Sällskapet för Medicinsk forskning (ledamot) Advokatsamfundets disciplinnämnd (ledamot)
Bo Johansson	Torgporten Revision Holding AB (ledamot) Torgporten Revision AB (ledamot)
Claes Norberg	Bokföringsnämnden (ledamot) Regelrådet (ersättare)
Gustaf Sjöberg	Finansinspektionen (ledamot) Sjöbergs Konditori i Gävle AB (styrelseordförande)
Kristina Ståhl	Rikspolisstyrelsens etiska råd (ledamot, ordförande) Skatterättsligt Forum AB (ledamot) Granskningsnämnden för radio och TV (ersättare, vice ordf.)
Björn Sundkvist	Deloitte AB (ledamot) Deloitte & Touche Sverige AB (suppleant) Deloitte & Touche ATR AB (suppleant) J Berntsson Revisionsbyrå AB (suppleant) Nils Askenström Konsult AB (suppleant)

5.4 Anställdas sjukfrånvaro

I tabell nedan redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas hur stor andel av den totala sjukfrånvaron som avser en sammanhängande tid om 60 dagar eller mer.

Med utgångspunkt från respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid redovisas sjukfrånvaron även på:

- kön
- ålder ³¹

Åldersgruppen < 30 år redovisas inte då gruppen inte omfattar fler än tio anställda.

Tabell 23 – sjukfrånvaro i procent

	2013	2012	2011
Totalt	6,0	1,4	2,3
Andel 60 dagar eller mer	56,2	0,0	0,0
Kvinnor	10,7	2,5	3,1
Män	1,0	0,5	1,4
Anställda upp till 29 år	-	-	-
Anställda 30 år - 49 år	5,9	-	-
Anställda 50 år och uppåt	5,0	-	-

5.5 Noter till resultat- och balansräkningar

Resultaträkning	2013	2012
Not 1 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
<i>Offentligrättsliga avgifter</i>		
Ansökningsavgifter	2 207	2 779
Årsavgifter	17 536	17 699
Särskilda årsavgifter	2 805	2 695
Examensavgifter	3 653	5 070
Administrationsavgifter examen	930	1 341
Övriga offentligrättsliga avgifter	316	348
	27 447	29 932
<i>Övriga avgifter och andra ersättningar</i>		
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	17	282
Summa	27 464	30 214
Not 2 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	101	168
Summa	101	168

³¹ Sjukfrånvaron har tidigare år inte redovisats i åldersgrupper pga. att ingen av grupperna omfattat fler än tio anställda.

	2013	2012
Not 3 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	14 844	13 427
Övriga kostnader för personal	7 786	7 226
Summa	22 630	20 653

Not 4 Övriga driftkostnader		
Konsulttjänster avseende provkonstruktion och rättning	2 355	2 771
Övriga konsulttjänster	3 025	2 720
Resor, representation, information	299	632
Köp av varor	482	401
Övriga driftkostnader	1 006	1 029
Summa	7 167	7 553

Omfördelning av 2012 års jämförelsetal har skett avseende Resor, representation, information samt Köp av varor som tidigare redovisats inom Övriga driftkostnader.

Not 5 Finansiella kostnader		
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	7	15
Summa	7	15
Not 6 Årets kapitalförändring		
Avgiftsfinansierad verksamhet, underskott	-5 256	-733
Summa	-5 256	-733

Balansräkning	2013-12-31	2012-12-31
---------------	------------	------------

Not 7 Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	1 484	1 424
Årets anskaffningar	0	60
Summa anskaffningsvärde	1 484	1 484
Ingående ackumulerade avskrivningar	-999	-705
Årets avskrivningar	-297	-294
Summa ackumulerade avskrivningar	-1 296	-999
Utgående bokfört värde	188	485
Not 8 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	458	458
Summa anskaffningsvärde	458	458
Ingående ackumulerade avskrivningar	-447	-444
Årets avskrivningar	-3	-3
Summa ackumulerade avskrivningar	-450	-447
Utgående bokfört värde	8	11

	2013-12-31	2012-12-31
Not 9 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	3 142	3 111
Årets anskaffningar	96	31
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-91	0
Summa anskaffningsvärde	3 147	3 142
Ingående ackumulerade avskrivningar	-2 848	-2 707
Årets avskrivningar	-114	-141
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	91	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-2 871	-2 848
Utgående bokfört värde	276	294
Not 10 Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	510	503
Övriga förutbetalda kostnader	63	134
Summa	573	637
<p>Jämförelsetalet 2012 har ändrats genom att kostnaderna har delats upp i Förutbetalda hyreskostnader respektive Övriga förutbetalda kostnader.</p>		
Not 11 Övriga upplupna intäkter		
Upplupna intäkter avseende kvalitetskontroll	142	245
Summa	142	245
Not 12 Statskapital		
Ingående balans, konst från Statens konstråd	12	12
Utgående balans	12	12
Not 13 Balanserad kapitalförändring		
Ingående balans, avgiftsfinansierad verksamhet	7 488	4 094
Avgiftsfinansierad verksamhet, resultat	-733	3 394
Utgående balans	6 755	7 488
Not 14 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Årets kostnad för delpension	72	0
Årets utbetalningar för delpension	-16	0
Utgående avsättning	56	0
Not 15 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	772	1 102
Under året nyupptagna lån	95	91
Årets amorteringar	-407	-421
Utgående balans	460	772
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	2 500	2 500

	2013-12-31	2012-12-31
Not 16 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	1 596	1 524
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	261	221
Upplupna kostnader för provkonstruktion	505	901
Övriga upplupna kostnader	530	533
Summa	2 892	3 179

Omfördelning av 2012 års jämförelsetal har skett genom att såväl upplupna löner som upplupna kostnader fördelats i två poster.

5.6 Sammanställning över väsentliga uppgifter

	2013	2012	2011	2010	2009
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Utnyttjad	460	772	1 102	1 400	1 759
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	2 032
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	101	168	201	39	8
Räntekostnader	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter					
<i>Avgiftsintäkter som disponeras</i>					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	30 222	34 353	33 065	32 500	28 000
Avgiftsintäkter	27 464	30 214	33 596	33 201	30 951
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	22	20	20	20	19
Medelantalet anställda (st)	23	21	20	20	20
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 473	1 533	1 495	1 463	1 480
Kapitalförändring					
Årets resultat	-5 256	-733	3 394	3 487	2 497
Balanserat resultat	6 755	7 488	4 094	607	-1 889

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm 2014-02-20

Anita Wickström
 Myndighetschef